

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 13059
Tarih : 31.05.2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 31/05/2021 15:12
Sayı: E-120.10-
0822799

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çorum'da 1980 yılında Alevilere yönelik gerçekleştirilen katliamın üzerinden 41 yıl geçmiştir. Çorum katliamı sebepleri, sonuçları ve failleri bakımından hala aydınlatılmamış, yüzleşilmemiş toplumsal bir yaradır. 1980 yılının Mayıs ve Temmuz aylarında (29 Mayıs – 4 Temmuz) süregelen şiddet sarmalında 57 vatandaşımız yaşamını yitirmiştir. Başta Alevi yurttaşlarımız olmak üzere, tüm demokratik kamuoyunun beklentisi bu katliamı gerçekleştirenlerin, katliam emrini verenlerin ve bütün sorumluların yargı önüne çıkartılıp hak ettikleri cezalara çarptırılmasıdır. Çorum katliamının bütün ayrıntıları ile incelenmesi ve gerçek sorumlularının yargı önüne çıkartılması amacıyla Anayasa'nın 98. ve Meclis İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis Araştırma sürecinin başlatılması gereğini arz ve teklif ederim.

ALİ KENANOĞLU
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

41 yıl önce yaşanan Çorum katliamı 12 Eylül darbesine giderken önemli bir kilometre taşıdır. 12 Eylül öncesinin siyasi ikliminde gerçekleşen Çorum katliamı sebepleri, sonuçları ve failleri bakımından hala aydınlatılmamış, yüzleşilmemiş toplumsal yaramızdır. 29 Mayıs ve 4 Temmuz 1980 tarihleri arasında gerçekleşen katliam iki aşamalı olarak yaşanmıştır. 27 Mayıs 1980 tarihinde MHP Genel Başkan Yardımcısı Gün Sazak'ın öldürülmesi bahanesi ile başlayan gerginlikler 31 Mayıs'a kadar sürmüştür. Ülkücüler tarafından kitlesel bir linçe dönüşen saldırılar katliamı da beraberinde getirmiştir.

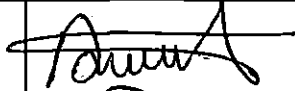
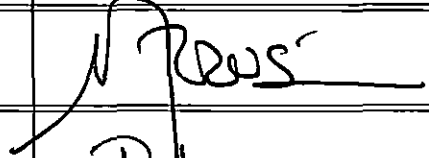
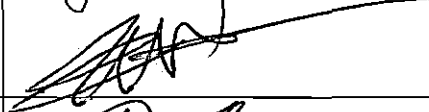
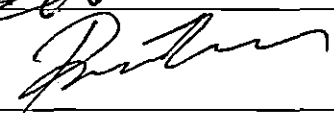
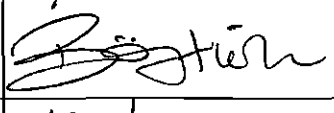
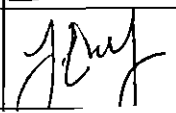
Çorum'da Alevilerin yaşadığı Milönü mahallesi başta olmak üzere birçok mahallede Alevilere ait evler ve işyerleri yağmalanmış, insanlar ya kan kaybından ya yakılarak ya da silahla vurularak öldürülmüştür. Bütün bu olaylar devam ederken 3 Temmuz günü 'Aleviler camii bombalandı' senaryosuyla katliamın 2'nci aşaması hayata geçirilmiştir.

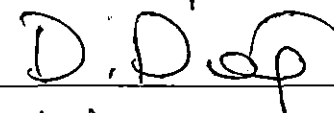
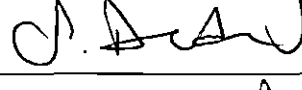
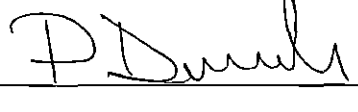
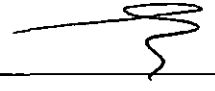
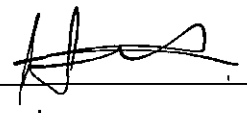
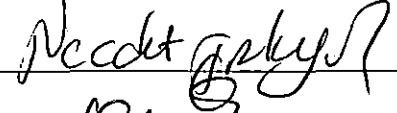
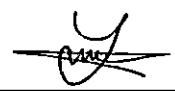
3 Temmuz'da sokağa çıkma yasağı ilan eden hükümet 4 Temmuz'da yasağı kaldırmış ve toplumsal muhalefet diye tanımladığı saldırıları izlemekle yetinmiştir. Katliamda çoğunluğu Alevi olan 57 vatandaşımız öldürülmüş ve yüzlerce kişi yaralanmıştır. Alevi mahallelerindeki direniş ise daha fazla insanın hayatını kaybetmesinin önüne geçmiştir.

Toplumsal kesimlerin, mezhepsel, etnik ve kültürel farklılıkları bir zenginlik olarak görülmesi yerine birbirlerine karşı birer silaha dönüştürülmüştür. Çorum Katliamı nedeniyle Alevi toplumundan hiç özür dilenmemiştir. Devletin katliamlardaki rolünün üzerine gidilmemiş, bu katliamı planlayanlar, emir-komuta zinciri içerisinde katliamda rol alan görevliler korunmaya çalışılmış, Çorum'da yaşanan gerçeklerin üstünü örtme yoluna gidilmiş ve adalet sağlanmamıştır.

Bugün de yaratılmaya çalışılan kutuplaşmanın altında yatan zihniyet aynıdır ve geçmişte yaşanan bu tür katliamların sorumluları mahkûm edilmediği sürece Türkiye demokratik bir ortama geçiş yapamayacaktır.

Halkların Demokrasi Partisi Grubu olarak yukarıda açıkladığımız nedenlerle, Türkiye artık katliamlarla anılmak istemiyorsa, demokratik bir hukuk devleti olma yolunda ilerlemek istiyorsa, tüm inançların ve etnik kimliklerin bir arada yaşayabileceği bir iç barışı tesis etmek istiyorsa, Çorum Katliamını planlayanların ve uygulayanların açığa çıkarılması, vicdanlarda ve hukuk önünde yargılanıp mahkûm edilmesi ve bu katliamdan kaynaklı yaşanan mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla araştırma komisyonunun kurulmasını çok önemli ve gerekli görmekteyiz.

1	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	
2	EROL KATIRICIOĞLU	İSTANBUL	
3	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	
4	MEHMET RUŞTU TIRYAKI	BATMAN	
5	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	
6	SEMRA GÜZEL	DİYARBAKIR	
7	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	
8	RIDVAN TURAN	MERSİN	
9	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
10	OYA ERSOY	İSTANBUL	

12	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
13	SAİT DEDE	HAKKARİ	
14	PERO DUNDAR	MARDİN	
15	SIDIK TAŞ	SİİRT	
16	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	
17	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
18	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	
19	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
20	TAYİP TEMEL	VAN	